

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O RADU
ZDRAVO I ZELENO**

Za period: januar – decembar 2025. godine

Ovaj dokument usvoji je Upravni odbor udruženja „Zdravo i Zeleno“

Kragujevac, februar 2026.god.

1. Uvod

Godina 2025. predstavljala je ključnu godinu institucionalnog formiranja i strateškog usmeravanja udruženja „Zdravo i Zeleno“. Kao organizacija osnovana 2024. godine, tokom 2025. započet je proces sistemskog razvoja, profesionalizacije rada i jasnog pozicioniranja u lokalnoj zajednici. Ova godina bila je usmerena na postavljanje čvrstih organizacionih temelja, definisanje dugoročnih prioriteta i usklađivanje programskih aktivnosti sa strateškim pravcem razvoja.

U skladu sa Strateškim planom razvoja za period 2025.–2028.god. fokus rada bio je na uspostavljanju internih sistema, razvoju komunikacionih kapaciteta, jačanju partnerstava i pokretanju inicijalnih programskih aktivnosti u oblastima javnog zdravlja, zaštite životne sredine, edukacije i rada sa mladima.

Tokom 2025. godine organizacija je radila na izgradnji sopstvenog identiteta, jačanju prepoznatljivosti i postavljanju osnova za dugoročnu održivost. Poseban akcenat stavljen je na transparentnost, razvoj digitalnih kanala komunikacije i pripremu za sistemsko uključivanje mladih kroz budući volonterski program.

Rad organizacije tokom ove godine bio je fokusiran na:

- institucionalno jačanje,
- razvoj komunikacionih kapaciteta,
- postavljanje temelja za volonterski sistem,
- realizaciju inicijalnih projekata u oblasti rada sa mladima.

2. Strateško planiranje i institucionalno jačanje

(Strateški cilj 5: Jačanje kapaciteta organizacije i partnerstava)

Jedan od najvažnijih koraka u 2025. godini bila je izrada i usvajanje prvog Strateškog plana razvoja organizacije „Zdravo i Zeleno“ za period 2025.–2028. god. Ovaj dokument predstavlja temeljni okvir za dugoročno delovanje, profesionalizaciju rada i sistemsko upravljanje programima i resursima.

Proces izrade Strateškog plana obuhvatio je analizu lokalnog konteksta, konsultacije sa partnerima, SWOT analizu, definisanje misije, vizije i vrednosti, kao i precizno formulisanje strateških i razvojnih ciljeva. Time je organizacija uspostavila jasan pravac razvoja i mehanizme

za praćenje napretka u narednom četvorogodišnjem periodu. Strateški plan definiše pet ključnih ciljeva:

1. Unapređenje javnog zdravlja
2. Zaštita životne sredine
3. Razvoj sistema edukacije i istraživanja
4. Razvoj volonterizma i aktivizma mladih
5. Jačanje kapaciteta organizacije i partnerstava

Usvajanjem ovog dokumenta, udruženje je prešlo iz faze inicijalnog osnivanja u fazu strukturiranog i planskog razvoja.

Institucionalno jačanje tokom 2025. godine obuhvatilo je i početne korake ka razvoju internih procedura, unapređenju organizacione strukture i definisanju standarda transparentnosti i odgovornosti. Ovi procesi predstavljaju osnov za buduće finansijsko planiranje, konkurisanje za nacionalne i međunarodne fondove i razvoj stabilnih partnerstava.

3. Razvoj komunikacionih i digitalnih kapaciteta

(U skladu sa razvojnim ciljevima – Kapaciteti organizacije)

Tokom 2025. godine uspostavljena je osnovna digitalna infrastruktura organizacije, čime je realizovan deo aktivnosti predviđenih Strateškim ciljem 5.

3.1. Zvanična internet prezentacija

Pokrenut je sajt:

<https://zdravoizeleno.org/>

Sajt predstavlja centralno mesto informisanja javnosti o misiji, strateškim ciljevima, projektima i aktivnostima organizacije.

3.2. Zvanična komunikacija

Uspostavljen je e-mail: ziz.kragujevac@gmail.com

3.3. Društvene mreže

Otvoreni su i aktivirani nalozi na:

- Facebook platformi
- LinkedIn mreži

Razvoj digitalne komunikacije doprinosi povećanju transparentnosti, vidljivosti i kredibiliteta organizacije, u skladu sa vrednostima definisanim Strategijom.

4. Programske aktivnosti u 2025. godini

(Strateški cilj 3 i Strateški cilj 4)

4.1. Istraživanje „Mladi i životna sredina u Kragujevcu“

Tokom 2025. godine organizacija „Zdravo i Zeleno“ sprovedla je istraživanje stavova mladih o zaštiti životne sredine u Kragujevcu, u okviru šire inicijative „Ispitivanje potreba i problema mladih na lokalnu“, koju realizuje Krovna organizacija mladih Srbije (KOMS) u okviru Programa Omladinske laboratorije Zapadnog Balkana

Istraživanje je obuhvatilo:

- anketiranje 48 mladih osoba uzrasta 15–30 godina,
- realizaciju fokus grupe sa 11 učesnika,
- analizu percepcije ekoloških problema, poverenja u institucije i spremnosti mladih na angažovanje.

Rezultati su pokazali da mladi kao najveće probleme prepoznaju zagađenje vazduha (73%), loše upravljanje otpadom (60%) i nedostatak zelenih površina. Istovremeno, istraživanje je potvrdilo visok nivo motivacije mladih da se aktivno uključe u rešavanje problema, ali i potrebu za jasnijim mehanizmima participacije i podrške.

Ova aktivnost direktno doprinosi Strateškom cilju 3 (razvoj istraživačkih kapaciteta) i Strateškom cilju 4 (uključivanje mladih u procese donošenja odluka).

4.2. Edukativna akcija u OŠ „Sreten Mladenović“

Tokom 2025. godine sprovedena je edukativno-ekološka akcija sa učenicima Osnovne škole „Sreten Mladenović“, sa ciljem podizanja svesti o očuvanju životne sredine i podsticanja odgovornog ponašanja prema zajedničkom prostoru.

Aktivnosti su bile usmerene na:

- razgovor sa učenicima o lokalnim ekološkim problemima,
- podsticanje praktičnih primera očuvanja životne sredine,
- razvijanje svesti o ličnoj odgovornosti i timskom radu.

Ova aktivnost je u skladu sa Strateškim ciljem 2 (zaštita životne sredine i klimatska svest) i Strateškim ciljem 4 (rad sa decom i mladima kroz edukaciju i aktivizam).

4.3. Projekat „Digitalni svet bez nasilja“

Tokom 2025. godine realizovan je projekat „Digitalni svet bez nasilja“, usmeren na prevenciju digitalnog nasilja i jačanje bezbednosti dece i mladih u online prostoru.

Kroz edukativne aktivnosti i javnu komunikaciju, projekat je doprineo:

- podizanju svesti o bezbednom korišćenju interneta,
- jačanju kapaciteta mladih za odgovorno digitalno ponašanje,
- razvoju edukativnog sadržaja za školsku zajednicu.

Ovaj projekat predstavlja operativnu primenu Strateškog cilja 3 (edukacija i razvoj znanja) i Strateškog cilja 4 (osnaživanje mladih).

4.4. Odbren Erasmus projekat – OŠ „Sreten Mladenović“

Tokom 2025. godine udruženje „Zdravo i Zeleno“ ostvarilo je važan uspeh u međunarodnoj saradnji kroz dobijanje projekta u okviru Erasmus programa, u partnerstvu sa OŠ „Sreten Mladenović“.

Odobreni Erasmus projekat predstavlja:

- prvi iskorak organizacije ka međunarodnim fondovima,
- potvrdu kredibiliteta i kapaciteta za upravljanje projektima,
- priliku za unapređenje rada sa mladima kroz evropsku dimenziju obrazovanja i saradnje.

Ovaj uspeh direktno doprinosi Strateškom cilju 5 (jačanje kapaciteta organizacije i partnerstava), kao i dugoročnom pozicioniranju organizacije u međunarodnim programima.

5. Postavljanje temelja za razvoj volonterizma

(Strateški cilj 4: Razvoj volonterskog menadžmenta)

U skladu sa Strateškim planom razvoja 2025–2028, godina 2025. predstavljala je početnu i razvojnu fazu u uspostavljanju sistemskog pristupa volonterizmu u okviru udruženja „Zdravo i Zeleno“. Prepoznajući mlade kao ključne nosioce promena u oblastima javnog zdravlja i zaštite životne sredine, organizacija je započela proces izgradnje održivog modela volonterskog menadžmenta koji će omogućiti kontinuirano, organizovano i smisleno uključivanje mladih u rad udruženja. Tokom ove godine:

- započeto je mapiranje potencijalnih mladih saradnika i aktivista iz lokalne zajednice,
- identifikovane su oblasti u kojima mladi mogu dati najveći doprinos (ekološke akcije, edukativne kampanje, istraživačke aktivnosti, digitalna komunikacija),
- planirana je izrada modela volonterskog menadžmenta koji obuhvata jasne uloge, sistem mentorstva i praćenje angažovanja,
- definisani su okvirni principi buduće platforme za mlade, sa ciljem formiranja stabilne i motivisane volonterske mreže.

Poseban korak u ovom procesu predstavlja apliciranje na program Beogradske otvorene škole (BOŠ) sa projektom usmerenim na razvoj volonterizma. Ovim konkursom organizacija nastoji da obezbedi stručnu i finansijsku podršku za formalno uspostavljanje strukturiranog volonterskog programa, razvoj procedura, obuke za volontere i uspostavljanje sistema praćenja i evaluacije njihovog rada.

Aktivnosti u 2025. God. predstavljaju čvrstu osnovu za formalno uspostavljanje strukturiranog volonterskog programa u 2026. godini, čime se direktno doprinosi ostvarivanju Strateškog cilja 4 – razvoj volonterskog menadžmenta i aktivizma mladih. Dugoročno posmatrano, razvoj volonterskog sistema ima potencijal da značajno ojača kapacitete organizacije, poveća njen društveni uticaj i obezbedi održiv model uključivanja mladih u lokalne inicijative.

6. Partnerstva i pozicioniranje u zajednici

(Strateški cilj 5 – partnerstva)

Tokom 2025. God. započeto je umrežavanje sa lokalnim akterima iz oblasti javnog zdravlja, obrazovanja i ekologije. Aktivnosti su bile usmerene na:

- jačanje institucionalne prepoznatljivosti,
- inicijalne razgovore o budućim partnerstvima,
- pozicioniranje organizacije kao relevantnog aktera u oblasti javnog zdravlja i zaštite životne sredine.

Ove aktivnosti deo su Strateškog plana u vezi sa izgradnjom mreže partnera.

7. Zaključak

Godina 2025. predstavlja temeljnu razvojnu fazu udruženja i godinu u kojoj je organizacija prešla iz inicijalne faze osnivanja u fazu planskog, strukturiranog i strateški usmerenog rada. Kroz izradu i usvajanje Strateškog plana 2025–2028, uspostavljanje digitalne infrastrukture, realizaciju prvih istraživačkih i edukativnih aktivnosti, kao i ostvarivanje međunarodne saradnje kroz Erasmus program, organizacija je postavila čvrste temelje za dalji rast i razvoj.

Tokom 2025. godine ostvareni su značajni pomaci u institucionalnom jačanju, razvoju kapaciteta i pozicioniranju u lokalnoj zajednici. Sprovedeno istraživanje stavova mladih o zaštiti životne sredine pružilo je važne podatke za buduće planiranje programa, dok su edukativne aktivnosti u školama i projekat „Digitalni svet bez nasilja“ pokazali sposobnost organizacije da konkretno odgovori na potrebe mladih i zajednice.

Poseban značaj ima odobren Erasmus projekat, koji potvrđuje kapacitet organizacije za upravljanje međunarodnim programima i otvara prostor za dalje umrežavanje i razvoj partnerstava na evropskom nivou.

Iako je 2025. godina bila usmerena pre svega na postavljanje sistema i izgradnju organizacione strukture, ostvareni rezultati jasno ukazuju na stabilan razvojni pravac. Uspostavljeni strateški okvir, razvijeni komunikacioni kanali i započeti proces razvoja volonterskog programa predstavljaju osnov za intenzivniju realizaciju programskih aktivnosti u 2026. godini.

Udruženje „Zdravo i Zeleno“ ulazi u naredni period sa jasnom vizijom, definisanim prioritetima i ojačanim kapacitetima, spremno da nastavi da doprinosi unapređenju javnog zdravlja, zaštiti životne sredine i aktivnom uključivanju mladih u društvene procese.